Ner 192. ROK 1836. WTOREK 23 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiace Złp. 10. miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE. Jutro Bartłomieja Apos.

IMIONA SŁAWIANSKIE. Jutro Cichomir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
7	27" 3"' 465	† 12°, 4	4,"' 13	Zaden	Pochmurno	
22 12	3, 775	† 14, 3	4, 79	,, ,,	,,	Deszcz
3	3, 596	† 16, 0	4, 75	Wschodni słaby	,,	
9	3, 798	† 12, 3	4, 26	,, ,,	Pogoda z Chmurami	

— *Z Petersburga 23 Lipca* (4 *Sierp.*) —

Dnia 1 b. m. w rocznicę urodzin Cesarzowéj Jmci, miało miejsce w Moskwie uroczyste położenie węgielnego kamienia gmachu giełdy handlowéj, któréj pierwszy pomysł powzięty był przez ministra skarbu hrabię Kankrina, w czasie podróży do Moskwy w 1831 roku. Przełożenie jego o tém nietylko zostało zatwierdzone przez Najjaś. Pana, lecz nadto J. Mość raczył negocyantom moskiewskim na koszta budowania giełdy podarować 300,000 rubli.

Przez ukaz do rządzącego senatu z d. 11 b. m. ustanowiony został komitet do wybudowania w Sebastopolu nowéj admiralicyi.

Cesarska akademija nauk w Petersburgu, otworzyła 30 maja b. r. konkurs na następujące posady adjunktów téjże akademji: 1) Mechaniki przemysłowéj; 2) Chemii analitycznéj; 3) Mineralogii i geognozyi; 4) Historyi naturalnéj zwierząt kopalnych bezpacierzowych i gieologii; 5) Ekonomii politycznéj i statystyki; Historyi i starożytności rossyjskich; 7) Literatury chińskiéj, mandźurskiéj, ormiańskiéj i gruzyjskiéj, czyli georgijskiéj. Uczeni krajowcy szczególniéj są wezwani do spółubiegania się, które trwać będzie po dzień 30 listopada bieżącego roku. G. C. W.

— *Z Berlina* 4 *Sierpnia.* —

Król powrócił zawczoraj z Cieplic do tutejszéj stolicy. G.C.W.

— *Z Londynu* 9 *Sierpnia.* —

O'Connell w swojej mowie w Dublinie mianéj do ludu przyrównywa unię Irlandyi z Angliją do pajęczyny, którą Anglia może zamienić w łańcuch żelazny, jeżeli wymierzy sprawiedliwość nieszczęśliwym katolikom przez zaprowadzenie stosownych reform i przypuszczenie do używania równych praw; w przeciwnym zaś razie odłączenie się Irlandyi nie ochybnie nastąpi. G. P. S.

— *Z Paryża* 5 *Sierpnia.* —

Minister spraw wewnętrznych otrzymał kilka reklamacyj względem nazwisk niektórych jenerałów, na łuku tryumfalnym nie umieszczonych. Do rozpoznania tego przedmiotu, będzie wyznaczona oddzielna kommissya.

Z pism angielskich, oprócz dziennika *Radical*, został także zakazany *True Sun.*

Przez Metz przeprowadzono pięć pysznych koni ofiarowanych xiążętom Orleans i Nemours przez cesarza austryjackiego. Prócz ludzi stajennych był przydany lekarz zwierząt dla dozorowania tychże.

Quotidienne pisze, że był projekt w ministerjum powołania xięcia Orleans do współrządu i wysłania go na czele 80,000 wojska do Hiszpanii, lecz ten upadł większością 6 głosów.

— *Dnia 6 Sierpnia.* —

Od dni kilku zdarzają się na niektórych z licznéj uczęszczanych ulic Paryża, napaście rozbójnicze, a wczoraj wieczorem aż trzy osoby uległy temu przypadkowi.

W Sem (?) odkryto przypadkiem kilka rozpraw z wieków średnich, o wolnéj woli, o łasce bozkiéj i o t. p. przedmiotach, za które dawniéj palono. Sądzą że są to zabytki z czasów Abelarda albo Wilhelma Champeaux. Odkryto je w pewnym domu, który według podań dawniejszych, służył za schronienie Abelardowi i jego uczniom.

W jednym z dzienników znajduie się umieszczona statystyka Izraelitów we Francyi, okazująca, że między temi jest jeden jenerał porucznik, 30 oficerów różnych stopni, 18 radców, 27 lekarzy, 3 literatów, 3 notarjuszów, 13 zostających na czele znakomitych przedsiębierstw, 2 bankierów będących baronami, 1 deputowany i nakoniec 1 członek instytutu, zaszczyt najwyższy, jakiego dotąd żaden z Izraelitów francuzkich nie doznał.

W Tulonie otrzymano wiadomości od floty admirała Hugon, datowane 12 lipca z Trypolis. Dnia tego znajdowała się flota w tamtejszym porcie, i liczyła 4 okręty liniowe z jedną korwetą. Eskadra turecka odpłynęła ztamtąd, sądzono wszelako że to jest wybieg wojenny, i dlatego admirał Hugon póty nie opuści stanowiska swego, dopóki nie poweźmie pewnéj wiadomości o jéj powrocie do Dardanellów.

W liście pisanym z Trypolis dnia 12 lipca, powiedziano między innemi: »Wieczorém, dnia poprzedzającego przybycie nasze do Trypolis, admirał Hugon wysłał przodem korwetę *Diligente* dla zrekognoskowania co się w porcię znajduje; we trzy godzin potém, zawiadomiła nas przez sygnały, że płynie na południowschód, eskadra z 22 żagli złożona. Wieczorem o g. 5 wróciła do nas korweta i doniosła, że to była flota turecka ku nam płynąca; admirał wydał natychmiast rozkaz flocie do ustawienia się w szyku bojowym. Tymczasem nie widząc przez noc całą ognia, nie mogliśmy postępować za flotą turecką, a gdy dnieć poczęło, już zupełnie z oczu naszych zniknęła. Niezadługo potém przyłączył się do nas bryg *Bouguinville* płynący z Trypolis i przywiózł wiadomość: że eskadra turecka wysadziwszy na ląd w Trypolis jakie 6 do 7 tysięcy ludzi i ustanowiwszy tam nowego beja, opuściła port udając się daléj na wschód, aby w odległości 28 lieus od Trypolis, wysadzić 8 do 10 tysięcy wojska i wzdłuż całego wybrzeża nowych ustanowiwszy bejów, znówu wrócić do Trypolis. To skłoniło admirała Hugon, że postanowił wpłynąć do portu Trypolis, jakoż dnia 10 lipca około południa zarzuciliśmy tam kotwice. Zajmujemy się tu bezprzestannie ćwiczeniami i przygotowaniami do bitwy, tak, iż w każdéj chwili znajdzie nas nieprzyjaciel gotowych do swego przyjęcia.«

Jeńcy zabrani Abdel-Kaderowi, odbyli już kwarantannę w Marsylii, gdzie d. 1 sierpnia oglądał ich na placu Bonapartego, jenerał Garavagne. Tłum ciekawych był nadzwyczajnie wielki, któremu przyglądali się Arabowie z objętnością. Są to ludzie dorodni, rodni, regularnych rysów twarzy, mają oczy ogniste pełne pięknego wejrzenia. Oddział który ich eskortował, ma przy sobie 6 zdobytych na Abdel-Kaderze sztandarów. G.C.W.

— *Dnia 7 Sierpnia.* —

W Tulonie otrzymano listy z Tangieru daty 18 z m. Dowiadujemy się z nich, że kosztowało niemało pracy pułkownika Delarue, nim obeznał cesarza marokańskiego

z przedmiotem posłannictwa swego. Zdaje się on skłonnym zaspokoić Francyę choćby w pewnej części tylko; co się tycze pokoleń najbliżej Tremeceny będących, zapewnia, że niemiał najmniejszej o ich postąpieniu wiadomości, nie omieszka jednak winnych naganić i ukarać. Pan Delarue nie chce poprzestać na tém i żąda pewniejszych rękojmi, cesarz zaś unika tego chcąc zyskać na czasie. Sądzą, że okręt liniowy *Scypion* pozostanie tak długo w Tangierze, dopóki nie będzie dane zadośćuczynienie, z rękojmią na przyszłość.

W ministeryum wojny są tego zdania, że korpus posiłkowy do Hiszpanii przeznaczony, najdalej z końcem przyszłego miesiąca może już wkroczyć do tego kraju.

Z Galicyi donoszą, że wyprawa jenerała Gomez wielkie poniosła straty, tak dalece, że jenerał Espartero utworzył batalion z samych zbiegów karlistowskich. G. C. W.

— *Dnia* 9 *Sierpnia.* —

Król neapolitański ciągle zwiedza wszystkie osobliwości Paryża; wczoraj w pałacu sprawiedliwości oglądał w archiwum akta oryginalne processu dziewicy orleańskiej *Joanny d'Arc*, której portret na końcu ołówkiem skreślony posłużył późniejszym malarzom za wzór do kopijowania; między innemi ciekawemi przedmiotami, pokazano także dostojnemu gościowi obraz pochodzący z jezuickiego klasztora w Rzymie, a przedstawiający Henryka III. i IV. jak ich do piekła wtrącają, podczas gdy Jakób Clement i Ravaillac do raju spieszą.

Dnia 5 b. m. w tutejszym Instytucie odbyło się rozdanie nagród za nadesłane najlepsze rozprawy; co do historycznego przedmiotu, pierwszeństwo przyznano dwom niemieckim professorom.

Dziennik *Garde National* w Marsylii wychodzący donosi pod dniem 5 b. m.: »Rossyjski okręt hr. *Capo d'Istria*, który wczoraj zawinął do tutejszego portu, przywiózł bardzo ważną wiadomość. Z Trypolis do Stambułu wracająca flota turecka miała być od angielskiej eskadry zmuszoną wpłynąć do portu wyspy Mitylene, gdzie tak długo w niewoli zostawać musi, dopóki w sprawie pane Churchill zadość uczynienie ze strony W. Porty nie nastąpi.«

Journal du Commerce donosi, że pan Thiers wyprawił do Londynu gońca z propozycyami do wspólnego działania w sprawie hiszpańskiej.

Niektóre dzienniki utrzymują że pan Argout niepojechał do wód pirenejskich, ale że się udaje wprost do Madrytu dla przekonania się o istotnym stanie finansowym rządu hizzpańskiego.

Potwierdza się wiadomość o ogłoszeniu konstytucyi z 1812 roku w Grenadzie, Barcellonie i Walencyi.

Journal de Debats utrzymuje, że jenerał Bernelle został odwołany, a pułkownik Conrad na jego następcę przeznaczeny. Z uwagi na jego świetne zwycięztwa odniesione nad karlistami trudno odgadnąć przyczynę dymisyi; może być że mu kazano pojechać do wód dla poratowania zdrowia? G. P. S.

— *Z Madrytu* 13 *Lipca.* —

Królowa spodziewana jest w Madrycie, Jakkolwiek rozmaite mogą być skreślenia jéj charakteru, nikt przecie pewnego stopnia wytrwałości odmówić jéj nie może. G. C. W.

— *Z Bruxelli* 8 *Sierpnia.* —

Dziennik *Emancipation* otrzymał drogą nadzwyczajną doniesienie z Lisbony po dzień 20 lipca. Wybory okręgowe już były dnia 18 ukończone, ale opozycya zyskała w nich znaczną przewagę nad ministeryalnemi. Ostateczne wybory, rospoczną się dnia 29 lipca. G. C. W.

— *Z Lisbany* 17 *Lipca.* —

Tego samego dnia wieczorem, kiedy się spalił pałac ministerstwa skarbu, pan Silva Carvalho kazał ogłosić w gazecie rządowéj, iż każdy może odebrać przypadającą prowizyą od długu krajowego. Zdaje się, iż pożar był przypadkowy; nie brakowało jednak

takich ludzi, którzy na ulicach wołali, że jest intrygą angielską. Wojsko liniowe i gwardya narodowa, patrolowały po mieście.
G. C. W.

— *Od granic włoskich* 4 *Sierpnia.* —

Władze sardyńskie otrzymały rozkaz ażeby wszystkich podróżnych ściśle badać i przetrząsać bez względu na kraj do którego się udają lub przybywają. Rząd sardyński widzi się powodowanym do tych środków ostrożności dla poczynionych nowych odkryć nadzwyczajnych i bardzo ważnych. Policya paryska rozseła i tu swoich tajnych ajentów pod różnemi postaciami, ażeby uczestników ostatnich zamachów na życie króla Filipa powykrywać, i jest bardzo pomocną tutejszym władzom w wykonywaniu powyższego rozporządzenia.
G. P. S.

— *Stambuł* 13 *Lipca.* —

Dnia 8 b. m. zawinął tu z Marsylii okręt parowy z podróżnemi, którzy dla zabawy podróż na Sródziemne morze odbyć postanowili. Na tymże okręcie przybył i ajent rządu francuzkiego, upoważniony do urządzenia stałéj żeglugi parowéj między Francyą a Wschodem, z dniem 1 listopada rozpocząć się mającéj.

Pruski kapitan, baron Moltke, podał rządowi tureckiemu plan stósownego utwierdzenia Dardanellów. Sułtan wezwał go, aby był obecny przy wykonaniu projektowanych przez niego ulepszeń, jakož w towarzystwie dragomana poselstwa pruskiego, pana Rosyiowicha, wyjechał tam dnia 9 b. m.

W tygodniu od 7 do 13 lipca, wydarzyły się 4 wypadki śmierci na zarazę morową w Stambule.
G. C. W.

Mówią, że austryacki vice-admirał hr. Dandolo, który już stanął przed Dardanellami, przybędzie tu w ważnych bardzo zleceniach.

Według doniesień z Syryi, ciągle tam panowało wielkie nieukontentowanie, tak dalece, że co chwila spodziewano się wybuchu ważnéj katastrofy.

Zaraza morowa zaczyna tutaj wzniecać obawę; w Adryanopolu i jego okolicach, podobnież na kilku punktach między tém a naszém miastem, daléj w Smirnie i innych miastach wybrzeża azyatyckiego i na wyspach, pokazała się ta plaga w stopniu mniej więcéj zjadliwym.
G. C. W.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 *do dnia* 22 *Sierpnia.*

Hammann Ludwik, Bystrzanowski Józef, Mayer Fryderyk, Russocka Teodora, Trajtlerowa Antonina, Kubiczek Jakób, Dobrzański Józef, Nowakowski Leon, Srednicki Jan, Szuwalski Adam, Makowski Ignacy, z Polski; Łubieński Edward hr., z Galicyi; Färber Izaak, Kiss August, Hensel Wilhelm, Chwistek Karol, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Hełmicka Tekla, do Polski; Lewicki, Tyszkowski Wincenty, Haber Jakób, Zieliński Józef, Gaga,nicka Elżbieta, do Galicyi;

Doniesienia.